

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-403-0-21>

THE ROLE OF MEDICAL BIOLOGY TEACHING TOOLS IN THE TRAINING OF REHABILITATION SPECIALISTS

РОЛЬ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦЯ З РЕАБІЛІТАЦІЇ

Kravchuk M. G.

*Candidate of Medical Sciences, Docent,
Docent at the Department of Biology
Bogomolets National
Medical University
Kyiv, Ukraine*

Кравчук М. Г.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри біології
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Hurniak O. M.

*Candidate of Biological Sciences,
Senior Teacher at the Department of
Biology
Bogomolets National Medical
University
Kyiv, Ukraine*

Гурняк О. М.

*кандидат біологічних наук, старший
викладач кафедри біології
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Romanenko O. V.

*Doctor of Biological Sciences,
Professor,
Head of the Department of Biology
Bogomolets National Medical
University
Kyiv, Ukraine*

Романенко О. В.

*доктор біологічних наук, професор,
завідувач кафедри біології
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Підготовка висококваліфікованих медичних фахівців з реабілітації передбачає не лише набуття ними фундаментальних теоретичних знань та формування в них практичних навичок під час навчання в закладі вищої медичної освіти, а й розвиток мотивації до самоосвіти та самовдосконалення, до самостійного поповнення багажу знань впродовж професійної діяльності у подальшому.

Педагогічний процес у закладах вищої освіти спрямовується на реалізацію змісту освіти згідно відповідних Стандартів вищої освіти і Освітньо-професійних програм [1]. Навчальна дисципліна «Медична біологія», яка є компонентом Освітньо-професійної програми «Фізична терапія» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю

«Терапія та реабілітація» є орієнтованою на забезпечення оволодіння студентами загальними, спеціальними та інтегральною компетентностями. Викладання згаданої дисципліни здійснюється шляхом читання лекцій, проведення практичних занять та консультацій, а також педагогічним супроводом виконання студентами аудиторної та позааудиторної самостійної роботи. В основі організації навчального процесу з медичної біології лежить компетентнісний підхід. При цьому чинником ефективного студентоцентричного спрямування організації навчального процесу має бути урахування психологічних аспектів становлення майбутнього фахівця [2; 3].

Самостійна робота студентів виступає такою формою організації навчального процесу, що є орієнтованою на розвиток самостійності особистості, здатностей в неї до саморозвитку, до самовдосконалення та до самореалізації. Її ефективність визначається багатьма чинниками, серед яких особливе місце належить плануванню та належному навчально-методичному забезпеченню освітнього процесу, що дозволяє викладачеві оптимальним чином організувати продуктивну навчально-пізнавальну діяльність студентів, формування в них мотивації до наполегливого навчання. На кафедрі біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця розроблено комплекс засобів навчання з «Медичної біології», для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація». До них належать, зокрема, силабус навчальної дисципліни, рекомендації до оволодіння темами лекцій, мультимедійні презентації лекцій, рекомендації з підготовки до практичних занять і виконання самостійної роботи, рекомендації до позааудиторної самостійної роботи, тестові завдання для проведення стандартизованого контролю початкового та кінцевого рівнів знань студентів. При цьому тематика та наповнення змістом навчальних матеріалів визначається чинною робочою програмою навчальної дисципліни «Медична біологія». Як складові навчально-методичного комплексу можуть знайти використання навчальні книги за тематикою дисципліни [4; 5; 6; 7].

Чітке виконання студентами пропонуємих їхній увазі завдань у згаданих вище засобах навчання має сприяти кращому засвоєнню навчального матеріалу, ефективній підготовці до практичних занять, формуванню в здобувачів вищої освіти мотивації до самостійної навчально-пізнавальної діяльності та розвитку в них таких навичок самоосвіти, які у подальшому вдосконалюватимуться в ході вивчення фахових дисциплін.

Література:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця. Київ : Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, 2021. URL: https://drive.google.com/file/d/11jqoQ06B_9FnjC5pe-JBD1jsV0GOof7QG/view
2. Погоріла І.О. Романенко О.В. Психолого-педагогічні аспекти організації екологічної освіти у вищих навчальних закладах. *Екологія: вчені у вирішенні проблем науки, освіти і практики*: збірник доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції (24–25 травня 2007 р., м. Житомир). Житомир: Видавництво «Державний агроекологічний університет», 2007. С. 230–234.
3. Романенко О.В. Психологічні аспекти професійного становлення студента-майбутнього лікаря. *Проблеми загальної та педагогічної психології*: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. С.Д. Максименка. Том. XII, Ч. 1. Київ. 2010. С. 497–517.
4. Медична біологія : підручник / В.П. Пішак, Ю.І. Бажора, Ш.Б. Брагін, З.Д. Воробець, С.І. Дубінін, Г.Ф. Жегунов, Л.Є. Ковальчук, В.О. Корольов, О.В. Костильов, Н.А. Кулікова, Р.П. Піскун, О.В. Романенко, О.Г. Слесаренко, М.В. Стеблюк, С.М. Федченко; За ред. В.П. Пішака, Ю.І. Бажори. Видання 3-є. Вінниця : НОВА КНИГА, 2017. 608 с.
5. Медична біологія: Посібник з практичних занять / О.В. Романенко, М.Г. Кравчук, В.М. Грінкевич, О.В. Костильов; За ред. О.В. Рома-ненка. 2-е вид. Київ : ВСВ «Медицина», 2020. 472 с.
6. Основи екології : Навчальний посібник / О.В. Романенко, О.В. Костильов. Київ : Фітосоціоцентр, 2001. 150 с.
7. Медична генетика: Задачі, тести, вправи : навчальний посібник / О.В. Романенко, Г.Й. Путинцева, С.М. Пилявська, Т.А. Решетняк. Київ : Вища школа, 1996. 135 с.